

E. Gangl:

Blazni kralj.

Hoj-hó! . . . Bežite mi izpred obličja,
 pošasti strašne, okostnjaki vi,
 izmučenih teles krvave rane,
 grobov smrdečih nedogledna vrsta
 in jezera solzá! . . . Utihnite,
 navali zdihov, kletev vi orkani,
 umirajočih klici — hoj-hojó! . . .
 Kralj ukazujem vam: izpred oči,
 iz sluha mi! . . . Pokoja hočem, čujte!
 Po glavi mi buči krvavi slap . . .
 In blede žene ve, kaj hočete?
 Kje vaši vrsti konec je in kraj?
 Kako? Vdovéle ste — otroci vaši
 raztrgani in jetični? Saj vidim
 število brezštevilo njih . . . Stran, stran!
 Objokane devojke ve, kaj čujem?
 Kje vaši zaročenci so? . . . Stran, stran!
 Drhal ne sme vladarju pred oči!
 Izza pasú izderem to bodalo
 in . . . hoj-hojó! . . . Vsa roka moja
 krvava je — kri, sama kri — to morje
 krvi je, in valovi se ženó
 naravnost k meni . . . Stran,
 pošasti, okostnjaki in grobovi,
 solzé in zdihi, kletve, vdove,
 otroci — kralj velevam: Stran!
 Ah, da! Saj vidim, gledam, slutim blažen:
 ljubezni vaše ogenj plapola,
 in milost moja vaš ljubeč objema!
 Da, vsak naj gre na svoj pokojni dom,
 na zlato polje, na cvetoče lehe
 umirjen naravnajte svoj korak —
 to vse je moje, dano vam v darilo
 na srečo vašo in na slavo mojo!

Po glavi izpreleta se vihar . . .
 Kaj pravite? Da ni ničesar več?
 Da hiše so požgane, da je polje
 vse poteptano in da so vrtovi
 uničeni — vse da je plen neurja,
 ki je divjalo kot iz pékla vihra?
 Kar delo desetletij je rodilo,
 vse da porazila sta meč in ogenj?
 O, blaznosti! . . . Je li na moj ukaz
 iznova se ne dviga iz zemljé
 lepota in bogastvo, ki odpira
 poglede ljudstvu v dobo zaželjeno?
 Kaj? Ali me ne slušaš, zemlja,
 in ali gluho si, nebo visoko?
 Od vzhoda do zahoda moj se klic
 razlega in veleva neizprosno:
 Oplodi, njiva se in vrt in trta,
 ob belih cestah dvignite se, hiše!
 Rotim te, zemlja in nebo — jaz, kralj,
 ti ukazujem! Slušaj, kar velevam,
 sicèr s prokletstvom jeza te kaznuje!
 Hoj-hó . . . Obzorje vse žari v plamenih,
 ognjeni se valovi lijejo
 do mojega prestola, dim dušeče
 vali se — péklo je odprlo žrelo!
 Kam se pogrezam? . . . In lobanje,
 mrtvaške glave vame mečejo
 vojniki moji — in brezroki mi,
 breznogi in brezoki spačenci
 hrumeč se bližajo osveteželjno . . .
 Kaj hočete? Ne veste, da sem kralj,
 in da le ena, da le moja volja
 velela vam je na krvavo klanje?
 Pustite krono mi! Stran, klete roke,
 od glave te maziljene! Vse stran!
 Stran, sodrga! Odpirajo se ječe,
 in vislice pripravljene stojé,
 nad njimi, glejte, krakajoči vrani,
 saj mrhovina tudi íma goste!
 Kako? . . . Kaj? . . . Res? . . . Da čujem prav?
 Kaj čujem? . . . Da naj grem pred vami?
 Da sam naj dvignem se do lačnih kljunov?
 Če ne, da vi me s podlimi pestmi

pobijete na tla in zadušite —
o, mene, kralja! . . . Hoj-hojó-hojó! . . .
Zarotniki, krvniki, pasje duše,
stran, stran od mene! Saj bežim, bežim!
Do prvega drevesa me pustite,
prej ko pogrezne pod menoj se zemlja —
pas, glejte, že imam pripravljen:
s kraljeve halje sem si ga odpel . . .

Franjo Roš:

Šel si od nas.

(Spominu A. V.)

Šel si od nas in nisi čakal zarje.
Noč je bila in mi brez zavetja in cest,
v molk smo skrivali plamenečo bolešt.
Sklenjenih rok in src smo šli v viharje.

Dan je vzvel iz krvi in naše oltarje
silne je našel. A ti si šel od nas,
tvoj korak je utonil v polnočni čas,
predno vstale so mladega dneva zarje.

Zdaj živimo — izčiščenih src; bogate
roč so roke in dan je visok in zlat.
Misel iskrena sredi pojočih trat
išče i tebe, naš bedni, dobri brate!

